

BAHCO-NYTT

NYHETER FRÅN BAHCOKONCERNEN, NR 2, OKTOBER 1984.

Anders Lindström:

"Ordentligt vinstlyft"

Anders Lindström

Vi har gjort ett ordentligt lyft i Bahco med vårt åttamånadersresultat. Redan siffrorna talar sitt eget språk: en vinst på 63,7 miljoner kronor mot en förlust på 79,9 miljoner för samma period i fjol. Läger vi ihop de siffrorna får vi en förbättring med 144 miljoner kronor. Det är glädjande att kunna konstatera att alla företagsgrupper för första gången på flera år nu redovisar vinst.

Vad ligger bakom detta?

Berömvärda insatser har gjorts av företagsledningarna och alla anställda i Bahco.

De omfattande förändringar, som vi genomfört sedan andra hälften av 1983, har verksamt bidragit till resultatet. Vi har fått en effektivare och mera vältrimmad organisation med en rad nya befattningshavare på ledande poster.

Vi har anpassat företagets storlek till marknadens efterfrågan. Kostymen som tidigare varit flera nummer för stor, sitter nu bra. Det har inneburit kraftiga nedskärningar av personal under de senaste åren. Men det var helt enkelt en fråga om överlevnad. Vid årsskiftet hade vi nått en rimlig nivå, och under det här året har vi till och med haft en försiktig ökning av antalet anställda med 91 personer.

Vi har satsat på en offensivare marknadsföring, och vi har utvecklat och lanserat en rad nya produkter. Sammantaget visar detta att vi ligger i främsta ledet både marknadsmissigt och teknologiskt i de branscher där vi är verksamma.

Vi skall inte sticka under stol med att vi också på de flesta områden har haft hjälp av konjunkturen. Den har gett oss den extra skjuts vi så väl behövde. Det skadar ju aldrig med lite tur också.

Jag nämnde att alla företagsgrupper nu är på rätt sida om strecket. Det innebär att

de tidigare tunga förlusterna i Hiab-Foco, Kracht och Bahco Record Tools har förbytts i vinst, även om den ännu inte är tillfredsställande. Redan tidigare vinstgivande bolag som Bahco Ventilation och Mecman har ytterligare stärkt sin ställning. På ventilationssidan har det skett trots en dålig byggkonjunktur.

Mot denna bakgrund kan vi se fram emot ett bättre helårsresultat för 1984 än de 70 miljoner kronor som nämndes vid bolagsstämman i maj. Vi vågar därför höja prognosen till drygt 100 miljoner.

Bahco har alltså gjort ett ordentligt lyft sedan förra delårsrapporten. Men vi har ännu en bit att gå, innan vi kan känna oss nöjda. Vad det nu gäller är att vi utnyttjar den styrkebas som vi skaffat oss och satsar ännu mer på försäljning, produktutveckling och rationalisering av produktionen.

Vi håller stora marknadsandelar på respektive bolagsgrupps hemmamarknader. Dem skall vi behålla, och samtidigt skall vi öka våra idag alltför små andelar på de utlandsmarknader där vi finns. Det borde bädda för ytterligare resultatlyft och samtidigt öka tryggheten för våra anställda.

Så här gick det för Bahcokoncernen

(Mkr)	Januari—Augusti	
	1984	1983
Fakturering	1.817	1 609
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	63,7	-79,9
Antal anställda per 31.8.	6 931	7 070

Så här gick det per företagsgrupp

	Fakturering		Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	
	Januari—Augusti		Januari—Augusti	
	1984	1983	1984	1983
Hiab-Foco	628	584	19,6	-7,2
Bahco Hydraulauto	110	85	***) 9,5	-9,0
Kracht	99	102	3,3	-21,5
Mecman	286	231	9,2	7,5
Bahco Ventilation	432	324	15,2	1,6
Verktögsrörelsen*	356	347	16,4	-13,8
Internfakturering resp. gemensamma kostnader	-94	-64	-9,5	-37,5
Koncernen	1.817	1.609	63,7	-79,9

* Verktögsrörelsen består av Bahco Verktøy, Bahco Record Tools, Bahco Sudamericana, F. E. Lindström och Bahco Kraftverktøy.

***) Resultatet för de första åtta månaderna innehåller engångsintäkter på 3 Mkr.

Bahco ger ut förlagslån med optionsrätt

AB Bahco erbjuder sina aktieägare att teckna förlagsbevis med optionsrätt under hösten. Eftersom det tas en del nya grepp på aktiemarknaden, som inte alltid är så lättbegripliga för aktieägarna, kan det vara på sin plats att förklara vad det här erbjudandet innebär för Bahco och dess aktieägare.

Vad är ett förlagslån? Det är ett lån utan säkerhet och förlagsbeviset är skuldsedel. Räntan, 7%, är lägre än marknadsräntan eftersom lånet är förenat med optionsrätt. Optionsrätt betyder att man har rätt att inom en viss tid köpa en nyttgiven aktie till en i förväg bestämd kurs. Teckningsrätt är beviset på att aktieägaren har rätt att teckna sig för ett förlagsbevis.

Tekniskt innebär erbjudandet från Bahco att aktieägarna får företräde att för

varje aktie man har, teckna ett förlagsbevis på nominellt 50 kronor. Det löper med 7% ränta under 6 år. Inom denna tid har man möjlighet att teckna aktier i bolaget. Det behövs 4 optionsrätter för att teckna en aktie för 200 kr.

Vad innebär det för Bahco?

Förlagslånet, som är på 90 miljoner kronor, ger oss ett välkommet kapitaltillskott, i form av billigt lånekapital med låg ränta. Vi har ju redan tidigare använt nyemissionspengar till att lösa oförmånliga lån. Även det här tillskottet skall vi delvis använda till att lätta på den skuldbörda som Bahco drog på sig under de svåra åren. Soliditetsmässigt innebär kapitaltillskottet att vi ökar soliditeten med ca 4 procentenheter. Vi förutsätter då att samtliga optionsrätter utnyttjas till aktieteckning.

Teckningstiden är 8—28 november, och betalning skall ske senast 17 december.

Innehåll

Nr 2 av Bahco-Nytt

Det här är andra numret av vår interna tidning, Bahco-Nytt. Den här gången har vi ägnat mycket utrymme åt delårsrapporten. Alla medarbetare är beroende av att Bahco går bra och vi tycker därför att alla ska få utförlig information om ekonomin. Delar av tidningen är skriven av ekonomijournalisten Christer Gladh, tidigare börskommentator i Sydsvenska Dagbladet. Torsten Henriksson är som vanligt ansvarig utgivare. Tidningen har producerats av Welinder Information.

Sid 2.

Nöjd ekonomidirektör Ralph Hammar: "Men vi är inte på fast mark ännu"

Så här sprider vi delårsrapporten

Bahcos Aktiesparfond: Liten men framgångsrik

Facket på säljresa

Sid 3.

Aritmos och Skandia tror på Bahco

England gjorde årets kraftprov

Bahco Sudamericana i inflationens Argentina:

"Vi höjer priserna två gånger i månaden"

Detta är Bahco Sudamericana

Sid 4.

Aktiespararna till Bahco

Bahco-aktien går mot strömmen

Hur gick det?

Svarta kranen på väg mot succé

Nya kampanjer

Mecman Engineering profilerar sig

Aritmos och Skandia tror på Bahco

AB Bahco har varit noterat på Stockholms Fondbörs sedan 1955. Koncernen har haft såväl AB Volvo — i början av 70-talet — och SCA som stora dominerande ägare. Så sent som 1979 hade SCA 49 procent av aktierna.

I dag är det Investment AB Promotion som är den största ägaren med 37,3 procent av antalet aktier. Näst största ägargrupp med 16,3 % av aktierna är finska Partek, som under 1984 genom en riktad nyemission i Hiab-Foco tillfört Bahco 54 miljoner kronor. Parteks produkter omfattar bl a växelplak, lastväxlingssystem, tippor och bakgavelhissar och kompletterar därför på ett naturligt sätt Hiab-Focos produkter.

Fjärde AP-fonden har sedan 1979 haft ett större innehav av Bahco-aktier. Dess andel uppgår till 9,1 procent. Investmentbolaget Aritmos är den fjärde största aktieägaren med 5,2 procent i innehav:

— Vi förvärvade våra aktier under 1983 då Bahco hade en kurs som var intressant. Vi var då övertygade om att den duktiga ledningen i Bahco skulle åstadkomma en intressant resultatutveckling. Man kan säga att vi såg denna "Turn-around-situation" tidigt, säger Ingvar Wenehed, VD i Aritmos. Han tillägger:

— Vi tror på Bahco-aktien som en tillväxtaktie, vi tror på produkterna och på ledningen. Hittills har det ju visat sig att vi tänkt rätt.

Investmentbolaget AB Aritmos har ca 2 100 anställda och är bl a ägare till dotterbolagen Kuben med industriföretagen Monark, Stiga och Wamac. I koncernen ingår också livsmedelsföretagen Lars Jönssons och Indra. Det tidigare börsnoterade sport- och fritidsföretaget Tretorn AB är ett annat helägt dotterbolag liksom robotföretaget Akronics. Aritmos är även hälftenägare i Margarinbolaget. I Aritmos del-

årsrapport för 1984 framgår att deras börsportfölj per 31 augusti hade ett marknadsvärde av ca 725 miljoner kronor.

Trygg Hansa ut, Skandia in

Under 1984 har försäkringsbolagen Hansa och Trygg sålt sina aktier i Bahco samtidigt som Handelsbankens Pensionsstiftelse och dess Försäkringsförenings pensionskassa har minskat sina innehav. Försäkringsbolaget Skandia har köpt närmare 3 procent av Bahcos aktiestock:

— Vi köper allt som går upp. Allvarligt talat så såg vi i december ifjol att Bahco var i en omvärderingssituation och då började vi köpa. Vi har nu ca 3 procent av aktiekapitalet och vi är potentiella köpare av ytterligare 50 000 aktier. Vi kan ju inte äga mer än 5 procent av ett bolags röstvärde och därför har vi inga lagliga möjligheter att köpa flera aktier i Bahco.

— Vi har självfallet gjort en djup analys av Bahco och vi bedömer deras vinstmöjligheter till ca 100 miljoner i år. Potentialen bör kunna vara en vinstförmåga på ca 200 miljoner kronor, säger Fredrik Gottlieb, placeringschef för Skandias börsportföljer. Han ser Skandia som en långsiktig placerare och man har långsiktiga avsikter med sina köp av Bahco-aktier.

— Bahco har ju bytt företagsledning och de arbetar förtroendeingivande, säger Fredrik Gottlieb slutligen.

Skandia har en börsportfölj på totalt ca 7 miljarder i värde varav ca 2 miljarder placerats i olika verkstadsföretag.

Tilläggs kan att Bahco har ett utestående konvertibelt förlagslån som kan konverteras fram till i mars månad 1991. Vid full omvandling av detta lån till aktier kommer antalet Bahco-aktier att öka från 1,8 till 2,1 miljoner.

CHRISTER GLADH

England gjorde årets kraftprov

Under Bahcos internationella ledningskonferens i Saltsjöbaden den 27—28 september, mottog Bahco Records Tools från England ett pris kallat "The Bahco Great Effort Award 1984". Fritt översatt Bahcos kraftprovpris för 1984. Bahco Record Tools fick priset för sin omfattande omstrukturering av företaget, som lett till betydande resultatförbättring och ökning av marknadsandelar på de viktigaste utlandsmarknaderna.

Anders Lindström överlämnade priset, en rejäl silverbuckla, till Englandschefen "Tab" Taberner och fyra av hans medarbetare under stort jubel från det internationella auditoriet.

Bahco Sudamericana i inflationens Argentina: "Vi höjer priserna två gånger i månaden"

I Sverige diskuteras det ofta och häftigt om inflationen. 4—5 proc är den vanliga nivån. Allt däröver betecknas som oacceptabelt. I Argentina kommer inflationen att uppgå till minst 650 (!) proc under 1984. Som en konsekvens därav devalveras den inhemska valutan dagligen. I detta ekonomiska klimat lever och frodas Bahco Sudamericana. Hur är detta möjligt? Frågan går till Jan Svensson, sedan januari 1982 VD i företaget.

— Först skall man komma ihåg att hela samhället är anpassat till den höga inflationen. Förmodligen skulle det inte fungera med "normal" inflation.

Jan Svensson

Grundorsaken till det onormala förhållandet är ett klassiskt nationalekonomiskt exempel. De statliga utgifterna är mycket större än inkomsterna. Statsapparaten är överdimensionerad. Till detta skall läggas ett ineffektivt skattesystem. Staten har vidare köpt på sig, eller tvingats köpa, förlustbringande företag.

— Staten lyckas inte finansiera underskottet utomlands, eftersom utlandsskulden är för stor. Därför tvingas man till inhemsk finansiering, som inte finns. Lösningen heter "ge ut nya pengar".

Jan Svensson gör en kort historik från 1977. Perioden fram till 1980 devalverade Argentina mindre än inflationen. Resultatet blev en övervärdering av den inhemska valutan, som i sin tur ledde till billig import och dyr export.

1980—1983 genomfördes kraftiga devalveringar och den egna valutan nedvärderades. Förhållandet blev helt omvänt det tidigare; exporten blev lönsam, importen olönsam i motsvarande grad. Just nu liknar situationen åren 1977—1980, dvs devalveringarna är alltför små.

Aldrig pengar i fickan

Jan Svensson berättar vidare, att en grundprincip i en sådan här ekonomi är, att aldrig ha pengar i fickan. En pesos får aldrig vara stillastående.

— I princip skall man inte ge kredit. Följden av detta resonemang blir, att själv skall du förstås försöka få kredit!

— Betalningstiderna blir även korta, och det är ingen idé att vänta med att köpa något som man tror sig ha användning av i framtiden. Det gäller både för företag och privatekonomiskt. Våra kunder måste ständigt veta vad de har i kassan. De pengar, som blir över, går till köp av nya produkter. De köper mer än det aktuella behovet

Jan Svensson berättar, att när Bahco Sudamericana får pengar över, går han till sin råvarudistributör och köper stål.

Naturligtvis är det oerhört viktigt att ständigt höja sina priser. Kalkylerna måste alltid vara framräknade till återanskaffningskostnader. Historien (läs: gårdagen) är ointressant i sammanhanget.

— Som bas har vi 1—2 prishöjningar i månaden!

God lönsamhet

Han framhåller även det betydelsefulla i att inte vara beroende av import. Det går att få inhemskt stål till konkurrenskraftiga priser och kvalitet.

— Bahco har ett mycket starkt namn i Argentina. Vi har bra produkter men vi är dyra. Marknadsandelen uppgår till 60—65 proc.

Bilden har ändrats snabbt för företaget, som 1981 var mycket illa ute finansiellt.

Detta är Bahco Sudamericana

Bahco har haft egen verksamhet i Argentina sedan 1963. Detta år övertogs företaget EMCYC, som tidigare tillverkat Bahco-produkter på licens. Man klarade dock inte kvalitetskraven och skuldsattes dessutom till Bahco. Räddningen blev ett övertagande av EMCYC. Bahco Sudamericana S.A.C.I. hade bildats.

Som en följd av detta kom den tillverkande enheten att lokaliseras till Santa Fé, en stad i provinsen med samma namn, belägen 450 km från Buenos Aires. I slutet av 70-talet byggdes en ny smedja i närbelägna Santo Tomé, en investering på ca 12 milj kr.

Huvudkontoret med företagsledning, ekonomi, data och försäljning har hela tiden funnits i Buenos Aires. Huvudstaden dominerar så totalt Argentinas näringsliv, att det är nödvändigt att ha ett fotfäste där.

Den kraftiga investeringen gjordes samtidigt som den ekonomiska tillbakagången, och en kapitalinsats var nödvändig från Sverige. En totalsanering genomfördes 1982, och resultatet blev positivt redan detta år. Trenden har sedan dess hållit i sig, och produktionsvolymen kommer att öka med 20 proc under 1984.

— Det kommer inom en överskådlig framtid att vara möjligt att exportera från Argentina till fördelaktiga priser, avslutar Jan Svensson. Vår expansion håller i sig!

När beslutet om den nya smedjan togs, var tanken att företaget skulle satsa på export. Den argentinska marknaden ansågs för liten. VD Jan Svensson menar dock, att stommen i försäljningen skall finnas på hemmaplan. 60—65 proc av totalvolymen avsätts därför i Argentina.

Av exporten går 70—75 proc till Skandinavien. Stora exportländer är även grannar i Sydamerika som Uruguay, Brasilien, Paraguay, Ecuador, Bolivia och Peru. Inom ramen för avtalet med General Electric har även viss export till USA kommit igång.

Bahco Sudamericana har koncernansvar för det s k motyg-programmet. Det innebär fasta nycklar, hylsor och vridverktyg. Totalt har man ca 500 anställda, varav alltså 50 finns i Buenos Aires. 1984 nyanställs 60 personer, huvudsakligen arbetare.

Aktiespararna till Bahco

Den 18 oktober, en dag efter delårsrapporten, var Sveriges Aktiesparares Riksförbund på besök hos Bahco. Företagsbesöken tillhör förbundets mest uppskattade aktiviteter. Det brukar bli ett 60-tal varje år och deltagarantalet varierar mellan 50 och 500, mest beroende på hur många företagen kan ta emot. Till Bahco hade 158 anmält sig.

"Det är våra lokalaföreningar i Enköping och Västerås som föreslog ett företagsbesök hos Bahco", säger Birgit Malmén-stam-Skyyt, förbundsssekreterare hos Aktiespararna och ansvarig för besöksverksamheten. "Vi har inte varit på Bahco sedan 1975, företaget har inte varit så intressant för oss aktiesparare på länge. Nu ser det ut att bli det, det är ju ett helt nytt Bahco som är under framväxt. Den nya ledningen verkar framtåt och har förstått att "sälja" sitt företag i alla sammanhang. Titla exempelvis på platsannonserna, där man inte bara beskriver det utannonserade jobb utan också lägger ned stor möda på att förklara vad Bahco vill och står för".

Vi på Bahco har all anledning att glädjas oss åt uppmärksamheten. Ju intressantare det blir att köpa aktier i Bahco, desto lättare har vi att få in mer kapital till investeringsreparerna.

Den 18 oktober, en dag efter delårsrapporten, var Sveriges Aktiesparares Riksförbund på besök hos Bahco. Företagsbesöken tillhör förbundets mest uppskattade aktiviteter. Det brukar bli ett 60-tal varje år och deltagarantalet varierar mellan 50 och 500, mest beroende på hur många företagen kan ta emot. Till Bahco hade 158 anmält sig.

Birgit Malmén-stam-Skyyt

Bahco-aktien går mot strömmen

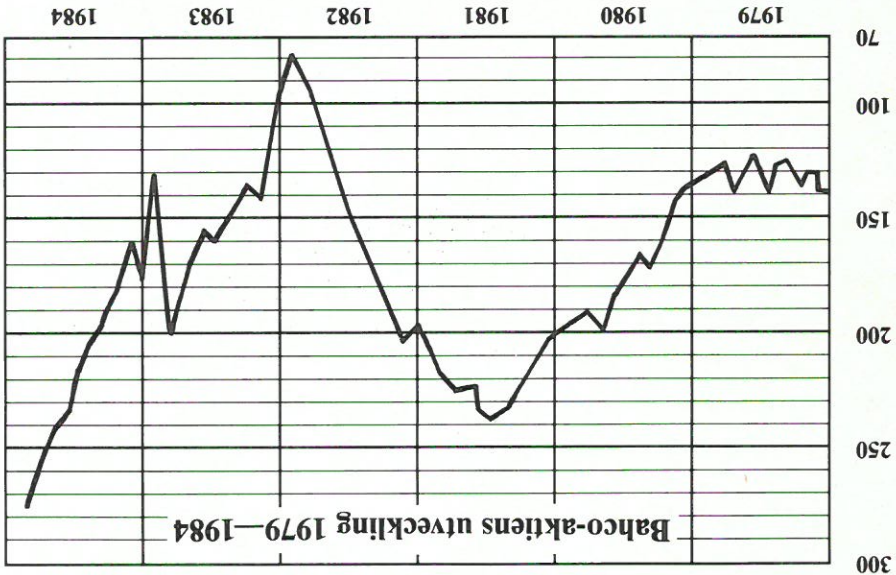
90 friska miljoner

Skiftet av företagsledning och Anders Lindströms intåg som operativt ansvarig stärkte tilltron till Bahco-aktien ytterligare och en välbehövlig förståelse på 90 miljoner genom nyemissionen (1:1) kunde genomföras under 1983. Aktiemarknaden har sedan dess noterat att omstruktureringen och saneringen har fortsatt, bl a har 264 miljoner i långfristiga skulder återbetalats under 1983.

Bahco-aktien uppfyller slagordet en aktie — en förs. Idag är antalet fria aktier begränsat till 19 procent av aktiestocken. Ungefär 70 procent av aktierna finns på fasta händer och ett relativt litet antal aktier flyter alltså omkring. När därför exempelvis Skandia uppträder som köpare av aktien påverkas kursen lätt uppåt. VD-prognosen från bolagsstämmorna om ett resultat på ca 70 miljoner kronor gav kursgenomsnitt till årshögsta 270 kronor, trots begränsat antal omsatta aktier. Ett resultat på 70 mkr innebär med den vanligaste värderingsmodellen en vinst per aktie av ca 19,40 kronor. Det ger med septemberens betalkurs 260 ett P/E-tal på 13, (P/E-tal = aktiepris i förhållande till vinst per aktie). Ett sådant P/E-tal innebär att Bahco tillhör den tredjedel av verksstadsaktierna som är högst prissatta.

Bahco fortsätter nu sina resultatmässiga framgångar och samtliga bolagsgrupper är vinstgivande. Det är då naturligt att aktiemarknaden förväntar en återupptagen utdelning. Men Bahco har begränsade möjligheter till det och har redan i emissionsprospektet markerat att man inte ämnar ge ägarerna någon utdelning för 1984.

CHRISTER GLADH

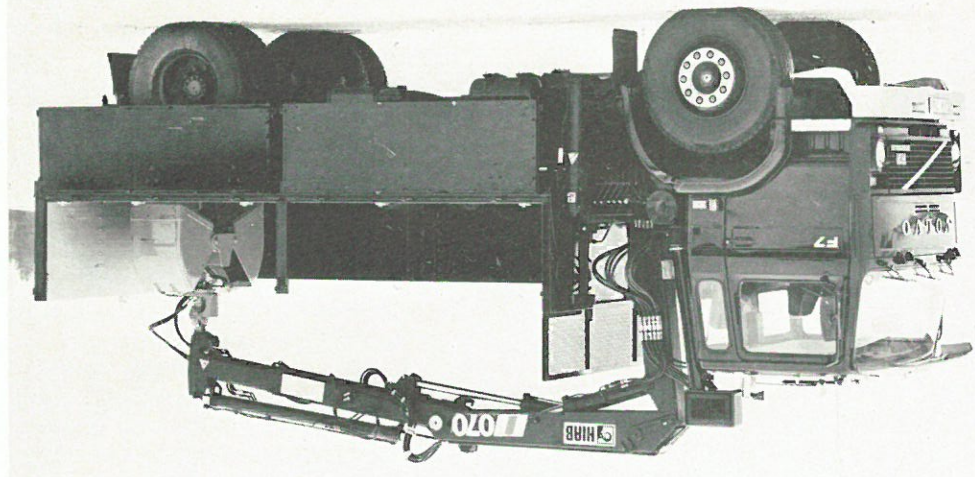

Hur gick det? Svarta kranen på väg mot succé

Introduktionen av Hiabs nya lastbilskran 070, den svarta kranen, har gått över förväntan. Den nya kranen tillkom för att ersätta företagets storsäljare genom åren i storleksklassen 6—7 tonmeter, och generellt säljningen och tar marknadsandelar över Sverige har Hiab tagit hela 15 nya procentandelar av den här viktiga storleksklassen. I England likaså.

"Vi kommer att sälja dubbel så många 070 på Hiab-Foco, Ragnar Santesson. "Faktiskt betyder det föruts, svarta siffror är vinst. Fornot: När ekonomer talar om röda siffror svarare."

Framgången med den svarta kranen med mer än 1000 från förra året. Sammanlagt kommer vi att sälja över 4000 såljning som vi åstadkommit med 070. Ännu mer glädjande är kanske att vi sålt tum är att vi har leveransproblem just nu.

Hiabs svarta 070-kran

Nya kampanjer

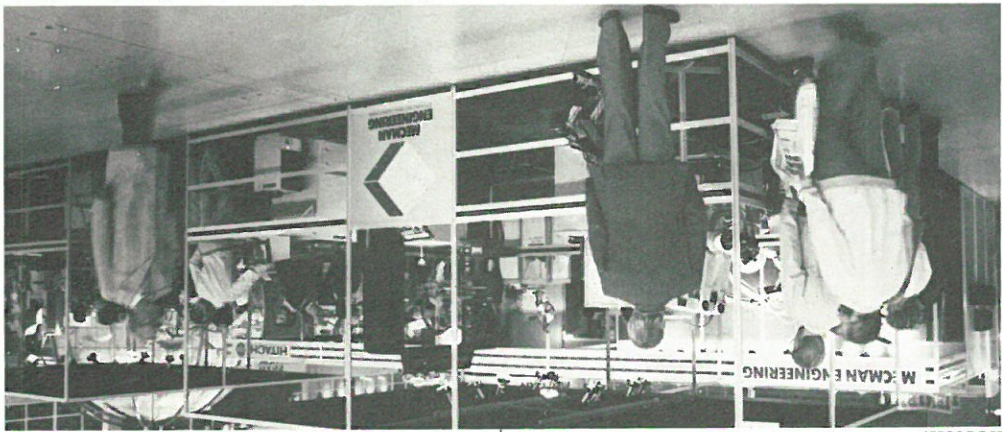
Mecman Engineering profilerar sig

Förtom annonsering och utställning, ingår en ovanligt originell direktreklam, en hel liten läda fylld med informationsmaterial. I lädan ligger också en japansk, batteridrivnen leksaksrobot som ska öka uppmärksamheten och hjälpa mottagaren att komma ihåg Mecman Engineering som tänkbar robotleverantör. Lädan skickas till ett litet antal handplockade företag som kan tänkas bli robotkunder.

"Mecman är välkända på flera områden men inte det här", säger Leif Strömberg, VD på Mecman Engineering. "Vi måste profilera oss som automations- och robotexperter för att få vara med och offrera till de stora kunderna. Vi måste skaffa oss ett anseende, så att man har förtroende för oss. Vi hoppas också att den här kampanjen ska få en och annan kund att självständigt vända sig till oss. Så vi inte behöver vara ute och jaga varje order".

Så ska sliptenen dras i säljets år 1984. I nästa nummer återkommer Bahco.

Nytt med en rapport om hur det gick.

Mecman Engineering på Robotmässan